

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
Hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1909.

XXXVIII. évfolyam 286. szám.

Csütörtök, december 16.

Justhék taktikája.

— Politikai munkatársunktól —

Budapest, december 15.

A mióta a függetlenségi és negyvennyolcas párt, amely ma Justh Gyula elnöke alatt áll, leszavazta elnökét, Kossuth Ferencet azért, mert ő a párt régebbi határozatait akarta fentartani és nem járult ahhoz, hogy a függetlenségi párt programjának az önálló bank felállítására vonatkozó része naptári időponthoz köttessék, azóta a Justh-párt tagjainak egész taktikája, egész tevékenysége abban merül ki, hogy megtagadva multjukat és megbélyegezve Kossuth Ferenc vezérlete alatt kifejtett saját hazafias működésüket is, a leghihetlenebb vádakkal illetik Kossuth Ferencet és mindazokat, akik vele együtt higgadt reális politikát akarnak követni, nem pedig olyant, melyből nincs más kivezető út, mint vagy alkotmányválság, vagy kormányalakítás Lukács Lászlóval szövetkezve és anélkül, hogy a párt-programnak egyetlen pontja is megvalósulást nyerne.

A lapokban Justhék minden szabadkozása ellenére erősen keringenek azok a hírek, hogy Lukács László Justh Gyulával a kormányalakításra vonatkozólag teljesen megegyezett és hogy csupán az ex-lexet kell bevárni, — amelynek ódiáját azután erre a kormányra akarják hárítani — hogy akciójukat megkezdjék. A milyen hihetetlennek látszik ez a feltevés, annyira megerősíti azt az a körülmény, hogy a függetlenségi párt kettészakadása óta Justh Gyulának nem Lukács Lászlót, nem a legjogosabb nemzeti kívánságok elől mereven elzárkózó Bécsét támadják, hanem mindig

és mindenütt Kossuth Ferencet és pártját becsmérlik.

Pedig nyilvánvaló, hogy nem a függetlenségi eszméket, hanem Ausztriát szolgálja a Justh-pártnak az a törekvése, hogy kisebbitse Kossuth Ferenc érdemét és őt, kit nemcsak politikai multja, hanem egész egyénisége és minden csepp vére összeforrasztott a függetlenségi politika hagyományos elveivel, a magyar nép előtt lejárassák. Ebben a hiu törekvésben előljár Justh Gyula, a párt féktelen vezére, kinek politikai cselekedeteit nem az ország sorsáért aggodó megfontolás, hanem a szenvedély irányítja. Ennek tulajdonítható, hogy Justh Gyulát úgy látszik elhagyta emlékező tehetsége is, amidőn Csanádpalóán Kossuth Ferenc szavaira hivatkozott. Aki idéz, annak kötelessége hűn idézni, még pedig nemcsak az egy-egy beszédből kiragadott néhány szót, hanem azoknak azon beszédből kitesző értelmét.

Igy például hivatkozott Justh Gyula arra, hogy Kossuth Ferenc szerint a függetlenségi párt idő előtt lett többséggé. Azt azonban elfelejtette hozzátenni, amit Kossuth Ferenc egy nyilatkozatával kapcsolatosan kifejtett, hogy a többség kötelessége az adott helyzetben megvalósítható célokért küzdeni. Már pedig Kossuth Ferenc a kormányzás ideje alatt azt tapasztalta, hogy minden erőfeszítés dacára ez idő szerint a függetlenségi pártnak olyan elvei sem valósíthatók meg, amelyeket az ország számára a hatvanhetes kiegyezési törvény is biztosít. Kossuth Ferenc jobban szeretvén elveit, mint a hatalmat, nem csinál titkot abból a véleményből, hogy igenis a hatalom gyakorlása olyan időben, amidőn az elvek legmérsékeltőbb fokozatának megvalósítása is megtörténik a koronának ez

idő szerint a megmásíthatatlan ellenállásán, az elvek csorbításával jár és ebből kifolyólag a függetlenségi álláspont csonkítására vezethet, ha a mai helyzetben a függetlenségi párt, mint többség a hatalmat gyakorolja.

Ugyancsak ilyen mesterséges fogással akarta kiaknázni Justh Gyula Kossuth Ferencnek a selmeczbányai küldöttség előtt tett ama kijelentését, hogy a pártszakadásnak részben előnye az, hogy a párt megszünt a parlament többsége lenni. Itt is kifejtette, avagy kihagyta Justh Gyula azt a magyarázatot, amelyet ugyanabban a beszédben Kossuth Ferenc e szavaihoz fűzött, hogy t. i. a kisebbségbe jutással a függetlenségi párt felszabadult a többség alkotmányos kényszerhelyzetéből és úgy az országban, mint a parlamentben a pártprogram minden egyes pontjának a megvalósításáért felveheti a teljes politikai küzdelmet.

Justhék minden erőlködése ellenére az ország függetlenségi polgársága tudja, hogy Kossuth Ferenc ezen kijelentései épen az ő sziklaszilárd elvhűségéből fakadnak és ezen elvhűségnek a legszorosabb logikával levont következményei. Az az izgatás, amelyet a Justh-párt megkezdett, csak szélesíti azt az űrt, mely e párt és a Kossuth Ferencet követő tiszta függetlenségi tábor között van. Sajnálatos ez az ország érdekei szempontjából azért, mert igen könnyen megtörténhetik, hogy a közeljövőben, ha nem is egységbe olvadva, vagy szövetkezve, de mégis a többi magyar párttal együtt a Justh-pártnak is küzdenie kell a magyar nemzet jogainak és a magyar alkotmány megvalósításáért.

A „TORONTÁL” tárcája.

Lóvásár.

Országos vásár . . . Hosszu sorban, sűrűn egymás mellett szekerek állanak. Ezer hang csap össze a levegőben, amely tikkasztó és poros. Az emberek fecsegnek, alkudoznak, kínálgatnak, közben ki-kiválik az asszonyok élénk, éneklő hangja.

A kisoroszt ágyuval, a zsidót gyorstüzelő fegyverrel, a cigányt mitrailleur-zel lehet összehasonlítani. A tömegben a cigány fekete-barna testszínéről, fekete hajáról és ragadozó állatéhoz hasonló fehér fogáról ismerhető meg, jellemző, szenvedélyes torokhargjai harsogva érik a fület, beszédjét alig lehet követni. Mozdulatai és tegejtései fürgék, az ember gyanakodva követi őket, gyors pillantásu sötét szemé a kékes-fehér golyóval ravaszszágot, fufangot mutat. Úgyes és hajlékony, akár a mesebeli róka és úgy csikorogtatja a fogát, akár az éhes farkas.

Négy cigány közrefog egy kisoroszt, rábeszélésük fogásaival, amelyekkel elárasztják, úgy látszik, megpuhitották már. A lassu észjárásu oroszoknak olyan a feje, mintha malomkerék járna benne. Áll tétován, vakarja a fejbubáját. Fialat lovat tart kantárszáron, amelyet ellepnek a darazsak, mint gazdáját a cigányok.

A csoportot nagy tömeg állja körül, amely kíváncsian, figyelemmel várja az üzlet lebonyolítását.

— Ugyan várj hát! . . . — mondta a kisorosz.

— Mit kell itt várni! — feleli a cigány. — Minek várjak, mikor a várással semmit el nem érek. Hitemre, lovammal akár a kormányzó is elmehet Pétervárra. Olyan az én lovam! . . . És ugyan mit ér a tied? A két állat épen csak annyiban hasonlít egymáshoz, hogy a tiednek is négy lába és egy farka van. És még hozzá micsoda farka? . . . Szénacsomó az, nem farka.

A cigány dühösen nyul a ló farkához, megtapogatja, megnézegeti és beszél, egyre beszél. A fajtájából való megvető hangon mondják:

— Ugyan hagyj el, csak károm les, ha cserélsz.

— Ha károm les, az az én dolgom! Nem vagyok-e én ura a lovamnak és a pénzemnek? Nekem ez az ember tetszik és szívesseget akarok neki tenni! . . . Komám, imádkozzál!

A kisorosz leveszi a sapkáját s mindketten áhitattal keresztet vetnek . . .

— Isten adja ránk áldását! — szólalt meg a cigány. — Itt a lovam, de tudj meg, hogy csak a jó szívemnek köszönheted. Itt van és fizess rá öt kemény rubelt . . . Ez az egész! Na, csapj fel!

A kis orosz sulyos keze lecsap a cigány tenyerébe.

— Kettőt adok! — mondja hozzá!

— Negyedfelet!

— Nem, kettőt!

— A cigány tenyere nagyot csattan a kisoroszn, úgy, hogy ez felszisszen s nézegeti a tenyerét, ép e?

— Négy rubelt!

— Kettőt — ismétli a nyakas kisorosz.

A cigány kezd bágyadni és ingerülten mondja:

— Menj haza az asszonyhoz és mondd meg neki, milyen nagy számár az ura.

— Harmadfelet! . . . — mondja a kisorosz.

— Hát imádkozzál!

Imádkoznak újra és felcsapnak újra.

— No itt a jószág. Neked javadra, nekem káromra. Nem szándékom, jó ember, hogy akár egy garast is kivegyek még a zsebedből, ha már nincs pénzed . . . Adsz-e harmadfelet?

A kisorosz a fejét rázza és nézegeti a cigány nyomorúságos gebéjét.

— Hármát és egy fertályt?

— Nem.

— No hát akkor az asszonyod is mondjon

nem-et százszor is, ha egy tányár levest kérsz tőle . . . Adj három rubelt és a ló a tied . . . Ugy se jó? No hát akkor adj annyit, amennyit akarsz és én az én jó pénzemmel és derék lovammal szegényebb vagyok.

Kicserelek a lovakat és a kisorosz elvonul, kantárszáron vezetve nagy pejkancáját, amely merev lábaival egykedvűen kocog utána. Fénytelen szemével szomorúan nézi a néptömeget, amely bíráló pillantásokkal méregeti.

De csakhamar visszajön a kisorosz. Meggyorsította a lépteit, úgy, hogy a ló alig tudja követni. Megszégyenülten és gyámoltalanul pislog maga elé.

A cigányok nyugodtan nézik, ahogy jön és valamit megbeszélnek az ő sajtóságot nyelvükön.

— Nem ér az alku, nem ment igazságosan! — mondja a kisorosz már messziről és rázza a fejét.

— Micsoda alku? — kérdi az egyik cigány.

— Ez a? . . . ti . . .

— Mi az?

— Várjatok csak! Ti . . .

— De hát mi az?

— Hát hagyjátok szóhoz jutni . . .

— Ugyan mi beszélni valód van még? — Valami csufondáros viccet mond a cigány, a tömeg neveti; a megcsalt kisorosz tehetlenségében a tömeghez fordul az ügyével.

— Jó emberek . . . adjatok tanácsot. Fogatlan kancát adtak az én jó lovamért, a melynek minden foga megvan!

A tömegnek ép úgy nem kell az ügyetlen, mint a gyöngé ember. A cigány mellé áll.

— Hát nem volt szemed? — kérdezi a kisorosztól egy fehérhaju öreg.

— Ne állj szóba cigányokkal! — oktatja egy másik . . .

A rászédett ember elmondja, hogy bele-nézett a ló szájába, de a felső fogaira nem ügyelt, s most kislült, hogy azok közül három hiányzik. Bizonyosan nagyot ütöttek egyszer a szájára és úgy vesztette el három fogát. Most

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órá-tól kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/25 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt ózsfürdő. A fürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. Szombaton dé-lután deákok számára a medencefürdő nyitva. (903)
A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesü-let ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva van mindennap d. u. 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapo-kon d. u. 2 órától este 10-ig.

Január 10. Megyei áll. vál. ülése.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesü-let munkásgimnáziumának december havi előadásai a kö-vetkező napokon lesznek:
December 16: Fizika, 9—10 ig Gazdasági földrajz
Dec. 21: 8—9 ig Művelődéstört., 9—10-ig Gazd. vegytan

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése)
December 16.

Barométer d. u. 1 óra 38 perckor: 762.5 mm Hő-
mérséklet: maximum — 0.4 C., minimum — 6.0 C. Csapadék:
— Felhőzet: Cu—St. 10. Szélirány és erősség: ESE. 1.

Jóslat a következő 24 órára: Hő és hidegebb, sze-
les. Délen elvélve csapadék.

A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül. Maximum és minimum este 8 ó. 38 p.-tól másnap este 8 ó. 38 p.-ig; csapadék reggeli 6 ó. 38 p.-tól másnap reggel 6 ó. 38 p.-ig; felhőzet: Cu = fűrtöfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = réteges felhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélerősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— Személyi hír. Botka Béla főispán ma délelőtt hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

— Küldöttség az alispánnál. Nagyjécsa köz-
ség képviselőtestületének megbízásából Stem-
per Albert, Pulier Miklós és Gilde Ferenc
képviselőtestületi tagok ma délelőtt 11 órakor
küldöttségileg tisztelegtek Jankó Ágoston
alispánnál a nagyjécsai legelőügy tárgyában. A
küldöttség a község képviselőtestülete nevében
az alispán támogatását kérte ahhoz, hogy a
közirtokosság törekvésével szemben az apa-
llatok utáni törzsvagyon, mely a községé,
továbbra is mint községi vagyon kezeltesse.
Jankó Ágoston alispán meghallgatván a kérel-
met, ígéretet tett a küldöttség tagjainak arra
nézve, hogy az ügyet lelkiismeretes és igazságos
elbírálás alá fogja venni s mindenesetre oda
fog hatni, hogy a közérdek s az összlakosság
érdeke megóvassék.

— A közegészségügyi bizottság ülése.
Torontálvármegye közegészségügyi bizottsága
december hó 21-én délelőtt 10 órakor a vármegye-
ház alispáni kistermében ülést tart.

már mire jó az ilyen ló? Enni nem tud... ezt
látni a felpuffadt hasáról...

Két-három paraszt a tömegből a kisorosz
pártjára áll most, heves szóváltás támad, de min-
denkinél hangosabban pattog egyre a cigány.

— Jó ember, mit kiabálsz, hát nem értesz
te a lóvásárláshoz? Ép olyan szemesnek kell
lenned, ha lovat vásárolsz, mint mikor asszonyt
választasz... Ha ide hallgatsz, elmondok neked
egy kis históriát. Volt egyszer három testvér,
ketten okosak voltak, a harmadik tökfilkó...
Az egyik amazok közül én voltam, a harmadik
te vagy!...

A többi cigány kiabál és kórusban buzgól-
kodik azon, hogy igazat adjon a cimborának, a
kisoroszok lustán felelgetnek, a tömeg egyre na-
gyobb lesz.

— Hát most már mit csináljak, jó embe-
rek? — kérdezte a károsult kétségbeesetten.

— Menj a rendőrséghez! — mondják neki.

— El is megyek! — feleli ez elszánt
hangon.

— Megállj — fordult most hozzá a cigány.
Tönkre akarsz tenni. Tudod mit, adj három ru-
belt — és én visszaadom a lovadat. Nem aka-
rod? Hát adj kettőt! Nem, hát akkor menj
panaszra.

A kisorosznak azonban nincs nagy kedve
ehhez, meggondolja a dolgot. Mindenfelől adják
neki a tanácsokat, de ő siket és néma marad
s valami elhatározást éri el magában. Végre
döntött.

— Hát ide hallgass — mondja mélabusan
— legyen Isten maga bírád. Add vissza a lova-
mat és tartsd meg a harmadfél rubelt, amit fog-
lalónak kértél... Pestis, pokol pusztítson el,
csak foszszál ki minél előbb!

A cigány meg is teszi és olyan arcot vág
hozzá, mintha a legnagyobb jótéteményt követte
volna el a kisorosz iránt.

— Ezek értik aztán! — mondják a kis-
oroszok és elszédnek, a cigányok tehetségének
teljes elismerésével...
Maxim Gorkij.

— A munkásgimnáziumból. A kulturegyesü-
let munkásgimnáziumában ma este 8—9-ig
Harzer József főgimnáziumi tanár fizikai,
9—10-ig pedig dr. Czirbusz Géza főgim-
náziumi tanár gazdasági földrajzi előadását
folytatja.

— Magyar név. A m. kir. belügyminiszter
megengedte, hogy kiskoru Fischer Zoltán
nagyikindai illetőségű, románresiczai lakos
családi nevét Fenyo-re átváltoztathassa.

— Balaton-bál. A balatoni szövetség igaz-
gató választmánya, a három parti vármegye:
Somogy, Veszprém és Zala érdekeltsége, meg az
összes balatonparti fürdőhelyek közönségének
bevonásával, a budapesti m. kir. honvédeknek
közreműködésével 1. 10. évi január 8-án, a
szekesfővárosi vígadó termeiben a balaton-vidéki
népipar segélyezésére, családias jellegű, zártkörű
bált rendez. A bál kezdete este kilenc órakor.
Felfűzítéseket a jótékony célra köszönettel
fogadják. Jegyek ára: Család-jegy (3 személyre)
10 korona, személy-jegy 5 korona, táncos-jegy
1 korona. Jegyek és táncos-utalványok a bori-
tékos meghívó előmutatása mellett a hálbizottság
irodájában (VII. kerület, Rákóczi-ut. 38. sz. IV.
em. 15. ajtó) naponként 5—6 óra között váltható.

— Köszönet. A helybeli állami ovodák
karácsonyfájára Steinitzer Géza ur ivén adakoz-
tak: Torontálmegyei takaré- és hitelbank 25
kor., Steinitzer Géza 10, Nagybecskereki takaré-
és előegylet mint részvénytársaság 25, Franz
J. L. 10, Klein Bernát, Mocsányi Rikárd, Haideg-
ger Ödön, Schulte Vilmos, Botka Béla, Mangold
Samu dr., Pollak Győző dr. 5—5, dr. Gyertyánfy
László, Nagybecskereki népbank részvénytársulat
10 10, Közgazdasági bank 25, Nagybecskereki
takarékpénztár 20, Jankó Ágoston 4, Vinczehid
Ernő dr. és Mihálovics Ödön dr. 3—3 kor. A
nemesszüvi adományozóknak adományukért és
Steinitzer Géza ovoda felügyelő bizottsági gond-
nok urnak, az ovodák lelkes és fáradhatlan igaz-
barátjának a gyűjtés szíves eszközzéseért ezton
mond hálás köszönetet az állami ovodák fel-
ügyelő bizottsága nevében annak elnöksége.

— Halálozás. Nagybecskerek egyik tekin-
télyes polgárának a haláláról vesszük a gyász-
hírt. Mint ugyanis részvétellel értesülünk, Kres-
selyes Márkó nagybecskereki fakereskedő tegnapi
délután 1 órakor 75 éves korában meghalt. Az
elhunytat, kit családján kívül kiterjedt rokonság
és számos jóismerős gyászol, ma d. u. 3 órakor
temették el nagy részvét mellett. A halálesetről
a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alólírottak fájdalommal tudatják, hogy
Kresselyes Márkó 1909. évi december hó 15.
napján déli 1 órakor, a halotti szentségek átjatos
felvétele után, élete 75-ik évében meghalt. A
boldogult hült tetemei december hó 16-án dél-
után 3 órakor fogtak a halottasházból a római
kath. egyház szertartásai szerint örök nyuga-
lomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozat
december 17-én délelőtt 9 órakor fog a római
kath. templomban megtartatni. Nagybecskerek,
1909. december 15. Aldás és béke poraira!
Miklós, László, Teréz, gyermekei. Várady Károly
veje, Ilona, Vilma, menyei, Lenke, Laci, Keresi,
Vilma, Pista, Katica, unokái.

— Kivándorlás Torontálból. A vármegye
egykes járásából az alispáni hivatalhoz beérkezett
statistikai adatok szerint októberben összesen
517 utlevél iránti kérvény érkezett be, melyek
791 személyre szólnak. Ebből tényleg kiván-
dorolt 272 férfi és 199 nő. A visszavándorlás
októberben aránylag elég nagy volt, amennyiben
94 férfi és 30 nő vándorolt vissza, nagyrészt
Amerikából.

— Nagybecskereki gyorsírók sikere. A
sárospataki ref. collegium országos pályázatot
birtokolt és jutalmat tűzött ki a gyorsírásban
legjobb előmenetelt tanúsító tanulóknak. A pályá-
zaton a helybeli állami felső keresk. iskola két
tanulója, nevezetesen Strausser Artur és
Braun Ödön felső osztályú tanulók közül az
első 25 kor. pénzüjalmat és elismerő oklevelet,
az utóbbi pedig elismerő oklevelet nyert, ami
kétségtelenül annak bizonyossága, hogy a helybeli
felső keresk. iskolában a gyorsírászatot Perl
Mihály tanár kiváló sikerrel tanítja.

— Nagyikinda virilistái. Mint Nagyikinda-
ról jelentik, ott most állították össze a város
legtöbb adófizető polgárok névjegyzékét, amely
szerint a város virilistái a következők:

a) Rendes tagok: Bohn Mihály, Gör.
kel. szerb hitközség, Joánovits István, Draxler
Ferenc, Budisin Mita, Bogdán Márkó, dr. Hoch-
strasser János, özv. Krausz M. Miksáné, Budisin
Sándor, özv. Draxler Lipótné, dr. Volf Jakab,
Kaszory János, Budisin Nika, Budisin Gávra,
Varagyanin Gurica, Budisin Milán, dr. Stefan
Kristóf, Vinczehidy Izsó, Joánovits Alexa, Gajcsity
Melania, Vojnovity Vojislav, dr. Kikindai Győző,
Budisin Joca, dr. Vlachovits Iván, Angner Anna,
dr. Bogdán Zsvikó, özv. Telbisz Györgyné,
Lakovity Dusan, Horváth Károly, dr. Wolf Lipó,
Rajkov Miladen, Indrikovits Rezső, özv. Szándity

Mária, Lotity Milivoj, özv. Joánovits Danica,
Szándity Uros, Trifunác Novák, Löw Sándor,
Gencsy Gyula, Bayer Alajos, Adamovits Demeter,
dr. Gránits Ránkó, dr. Schwarcz József, Joánovits
György, ifj. Szimits Pál, Veszelinov Milos, Sibul
Milos, Veszelinov Ráda, Fischer János, Radovits
Sándor, dr. Joánovits György, Szabó István,
Kucsera Method, Veszelinov Iván, Németh Antal,
Pavlicsek József, Vlachovits György, Veszelinov
Csedomir, Karáncsev Milica, Winter János, Eiler
József, Gerhardt János, Gerhardt Máttyás, dr.
Varró Ignác, Szabó János, Kolárovis Szonilyana,
ifj. Wenner Miklós, Veszelinov Száva, Grubits
Tivadar, Quintusz Miklós, dr. Zsiross Lajos,
Karáncsev Péra, dr. Pacsu János, dr. Vidák
Arszén, Radovits Vászsa, Lepedát Dusan, Schuld
Péter, Roth Gergely, Braun Manó, Schwarcz
Dávid, dr. Ehrling Károly, dr. Valovich Gyula,
dr. Kácsér Zsigmond, Wenner János, Kemény
Frigyes, Frankl Jakab, Winkler Antal, Bundi
János, Kern Pál, Milosev Ilija, Krászin Jelfa,
dr. Jaksity Vászsa, Vetzl Ferenc, Langsfelder
Armin, Fischer József, Mirkov János, Mayer
Mihály. b) Póttagok. özv. Woticzky Zsig-
mondné, Grosz Samu, Sibul Ráda, Muschong
Jakab, Mihály György, Neducsin Obrad, Riesen-
felder Károly, Joánov Nika, Prekajszki Péter,
Wolf Netty, Krämer Kristóf, Bogdán Emil, Jaksits
Sztóján, Joánovits Dusan, dr. Tellesky Dusan,
Jankov Misa, Liszul Zsvikó, Weiszgarber József,
Rádin Luka, Jankov Koszta, Mészáros János,
Lambrecht Jakabné, Krumenacker József, M. kir.
államvasutat, Fischer Henrik.

— A vasuti kalauz rejtélyes halála. Meg-
irtuk, hogy a nagybecskerek—nagyikindai helyi
érdekű vasut kalauza, Baranyás Sándor a
napokban a nagyikindai vasuti állomáson hirtelen
rosszul lett s miután beszállították a
kikindai kórházba, ott csakhamar meghalt. A
vizsgálat megállapította, hogy romlott élelmi-
szerek mérgezték meg a kalauzt. A kalauz
ugyanis uti bórondjében az utra husételt vitt,
ami a gépkocsiban lévő gőz és melegség folytán
teljesen megromlott s mivel ennek dacára a
kalauz evett belőle, a romlott hussal meg-
mérgezte magát.

— Földmívelő egyesület Nagyikindán. Mint
Nagyikindáról írják, a Délmagyarországi föld-
mívelők egyesületének nagyikindai fiókjá vasár-
nap tartotta alakuló közgyűlését az ottani róm.
kath. iskola épületében. A temesvári központot
Dold István egyleti titkár képviselte a szépen
látogatott gyűlésen. Dittl Gusztáv róm. kath.
segédlelkész beszéde, valamint a központi titkár
és dr. Csuncsits Béla ügyvéd felszólalása
után a fiókegylet megalakult, megválasztván
elnöknek Büchelbauer Jánost, alelnöknek
Molidor Józsefet és pénztárnoknak Wagner
Józsefet. Ugy halljuk, — írja a nagyikindai
„Torontáli Hírlap” — hogy a délmagyarországi föld-
mívelők egyesülete a Torontálmegyei
egyesületi központot Nagybecske-
rekről Nagyikindára szándékozik
át helyezni. A nagyikindai fiókegyletbe eddig
50 tag iratkozott be.

Minden gyermekszobában hálával kell gon-
dolni azokra a derék norvég halászokra, kik a
háborgó tengeren fogják a tőkehalat, mely a kitűnő
csukamájolajat szolgáltatja. Csukamájolajat, a leg-
ízletesebb és a legkönnyebben emészthető for-
mában nyújt a „SCOTT-fele emulsió”, mely egyike
a legjobb tápanyagyszereknek. Kapható a gyógy-
szertárakban. (7)

Irodalom.

* Nemzeti kulturmunka. A fenti cím alatt
Lendvai Miklós, a Temesvári Magyar Nyelvt-
terjesztő Egyesület titkára, megírta az egyesület
negyedszázados működésének történetét. A 96
oldalra terjedő füzet a napokban hagyta el a
sajtót és érdekes áttekintést nyújt Temesvár
magyarosodásának történetéről. A jelentéshez az
egylet egyik alapítója, Stumpfoll Ede ipar-
iskolai igazgató írt lelkes előszót.

* Dörmögő Dörmötör, a hírneves automobil
utazó utitárs, Hörpentő bátya nagy bajba kerül
utazásuk közben, mint Sebők Zsigmond és
Benedek Elek gyermeklapjának, a „Jó Pajtás”-
nak legújabb, december 12-iki számában olvas-
tuk. Pecsényánszky rendőrkapitány lecsukítja az
öregat, míg Dörmögőt szabadon ereszt. De a
maczkó nem hagyja el a társát: Dörmögő ki-
szabadítja Hörpentőt — hogy mikép, azt a „Jó
Pajtás” legközelebbi száma fogja elmondani.
Ezen a nevezetes kalandon kívül van még a
„Jó Pajtás” új számában szép vers Benedek
Elektől, mulatságos elbeszélés Rakosi Viktortól,
cikk Kossuth Lajos gyermekkoráról, egy sereg
tréfás kép, bohókás mese Elek apától, érdekes
és tanulságos elbeszélés Schöppin Aladártól,
regényfolytatás Benedek Elektől. A szerkesztői
üzenetek és rejtvények fejezik be a szám gazdag
tartalmát. A „Jó Pajtás” megjelenik minden
vasárnap a Franklin-Társulat kiadásában, előfize-
tési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5
korona, egész évre 10 korona; egyes szám ára

20 fillér. Mutatványszámokat ingyen küld s előfizetéseket elfogad a „Jó Pajtás” kiadóhivatala (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.)

852(4)—74

L A Z

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukamájolaj Emulsio

biztosan kipróbált szer.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét (a balászt) kérjük figyelembe venni.

Kellemes ízű és könnyen emészthető és ennélfogva sokan vehetik, akik más szereket nem tudnak bevenni.

A SCOTT-féle EMULSIO

azonkívül sokkal hatásosabb is. A tisztaság ideálja.

A SCOTT-féle EMULSIO a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill

Kapható minden gyógyszerárban.

TÁVIRATOK

A válság.

Budapest, dec. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A válság jellegében legutóbb úgy látszik a szélsőségek uralkodnak. Hol elposványosodva áll, hol pedig váratlan fordulat kavargja fel. Ilyen váratlan jelenség Lukács Lászlónak és Khuen-Héderváry Károly grófnak hirtelen meghívása a királyhoz. Lukács és Khuen többször szerepeltek mint tényezők a kibontakozásban, de eddig csak a háttérben voltak s úgy emlegették őket, mint utolsó expedienst. Nagy izgalmat kelt tehát az összes politikai körökben Lukács és Khuen hirtelen meghívása a királyhoz, annál is inkább, mert, mint a kormányhoz közelálló forrásból jelentik, a két államférfiúnak királyi meghívása nem a kormány előterjesztésére történt. A két államférfiu meghívásában megnyugtató momentum az, hogy mind a ketten kijelentették, hogy alkotmányellenes kormányzásra nem vállalkoznak. A többit a jövő fogja megmutatni.

A mai nap eseményeiről szóló jelentéseink különben a következők:

A Kossuth-párt nem szavazza meg az indemnítást.

Budapest, dec. 16. (A „Torontál” ered. távirata.) A Kossuth-párt tegnap este a Pannonia-szállodában levő ideiglenes helyiségében Kossuth Ferenc elnöklésével pártértekezletet tartott, a melyen a párt tagjai nagy számmal vettek részt. Az értekezlet mindenekelőtt a képviselőházi bizottságokban megüresedett tagságokra ejtette meg a jelölést. Azután Kossuth Ferenc hosszabb beszédben szólt az indemnitásról s azt javasolta, hogy az indemnitás megszavazása ne tévessek pártkérdéssé. Bethlen István gróf viszont azt indítványozza, hogy a párt ne szavazza meg az indemnítást s hogy intéztessék felirat a királyhoz, hogy január 1-ig nevezzen ki parlamenti kormányt. Ha ez nem történne meg, akkor a képviselőház megtiltja a kormánynak, hogy 1910. január 1-től a közönséges kiadásokat utalványozza. Apponyi Albert gróf Bethlen indítványa ellen és az indemnitás megszavazása érdekében szólalt fel, azon-

ban a párt többsége elfogadta gróf Bethlen István indítványát.

Khuen-Héderváry és Lukács meghívása

Budapest, dec. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A válságnak legujabb szenzációja Khuen-Héderváry Károly gróf és Lukács László meghívása a királyhoz. A két államférfiu meghívása, mint azt a kormányhoz közelálló forrásból jelentik, tegnap történt meg a kabinetiroda utján, de nem a kormány előterjesztésére. Lukácsot és Khuen-Héderváry grófot a király holnap fogadja kihallgatáson s úgy Lukács, mint Khuen ma délután Bécsbe utaztak. Azt mondják, hogy Lukács és Khuen kihallgatása a Lukács—Justh-fele kombináció előtérbe nyomulását jelenti olyképpen, hogy Lukács megbízást nyerne a kabinetalakításra az általános egyenlő választójog alapján, az önálló bank dolgában pedig egy deklarációt hozna. Ugy Lukács, mint Khuen-Héderváry több ujságíró előtt nyilatkozott a tegnapi nap folyamán meghívásokról.

Lukács László azt mondta, hogy királyi meghívása még nem jelenti a kabinetalakítással való megbízatást. Azt hiszi, hogy a kihallgatás csak informatív jellegű lesz. Kijelentette továbbá Lukács, hogy bármi irányban kapjon megbízatást, az csak alkotmányos lehet, mert ő semmiféle alkotmányellenes kormányzásra nem vállalkozik.

Khuen-Héderváry Károly gróf egy ujságíró előtt tett nyilatkozatában azt hangoztatta, hogy a kibontakozás csak a többségi pártok utján lehetséges.

Lukács és Khuen missziójával szemben a Justh-párt, mint annak köréből jelentik, a várakozás álláspontjára helyezkedik, de ha az önálló bank dolgában valamit hoznak, akkor nem zárkoznak el annak támogatásától.

A képviselőház holnapi ülése.

Budapest, dec. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház holnap délelőtt tartja hosszabb szünet után első ülését. Az ülés csak formális lesz s a szombati ülés napirendjét fogja megállapítani. A szombati ülésen azután hír szerint a miniszterelnök heterjeszti a két hónapra szóló indemnítást, valamint az 1910-iki állami költségvetést és az 1908-ról szóló számadásokat is.

A ház elnöksége a királynál.

Budapest, dec. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint felhivatalosan jelentik, a képviselőház elnökségének tisztelgő és bemutatkozó audienciája hétfőn lesz. A ház elnöksége vasárnap délután utazik Bécsbe, ahol hétfőn délután 1 órakor fogadja őket a király kihallgatáson.

Tanácskozás az elnökkel.

Budapest, dec. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt Wekerle Sándor miniszterelnök, Andrássy Gyula gróf és Kossuth Ferenc hosszabb tanácskoztak Gál Sándorral, a képviselőház elnökével. A tanácskozás a képviselőház holnapi ülése körül forgott.

Obstrukció az osztrák Reichsrathban.

Budapest, dec. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztrák Reichsrathban a szláv-unió tényleg megkezdte az obstruk-

ciót. A tegnap megkezdett ülés egyfolytában egész éjjelen át máig folyton tart. Az ülésen különösen a cseh agráriusok számtalan sürgős javaslatot nyújtottak be s szónokaik hosszú beszédeket mondanak. Az egyik képviselő például 10 óra hosszat beszélt egyfolytában. A kormány előreláthatólag fel fogja oszlatni a Reichsrathot.

A szerb—bulgár barátkozás.

Budapest, dec. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból jelentik, szerb udvari körökből eredő hírek szerint bulgár és szerb részről most újabb tárgyalások folynak az iránt, hogy Ferdinánd bulgár király külföldi utjáról visszajövet látogatást tegyen Belgrádban.

Oroszország és Japán.

Budapest, dec. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervári jelentések szerint a Sztolypin miniszterelnöknel legutóbb megtartott értekezleten Iswolszky orosz külügyminiszter és Kokocev pénzügyminiszter megnyugtató kijelentéseket tettek a keleti kérdés tárgyában. Iswolszky kijelentette még azt is, hogy egy közeli japán háborúról, vagy az orosz—japán békés viszony hirtelen megszűnéséről egyelőre szó sem lehet, ellenben nem tagadható le az a tény, hogy Japán erősen fegyverkezik, mintha újabb háborúra készülne.

Határidő-üzet.

Budapest, dec. 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdei déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra) 28.12 — —
Buza (októberre) 23.74 — —
Rozs (áprilisra) 19.98 — —
Zab (áprilisra) 15.24 — —
Tengeri májusra) 13.48 — —

Közgazdaság.

A készáru jegyzése a tőzsdén.

Buza	kilós	ára 100 kg	kilós	ára 100 kg
Tiszavízlelő	75	—	79	28.30—28.80
„	76	—	80	28.50—28.90
„	77	27.85—28.20	81	—
„	78	28.05—28.40	82	—
Féjérmegyei	75	—	79	28.20—28.55
„	76	—	80	28.45—28.80
„	77	27.70—28.10	81	—
„	78	27.90—28.40	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28.20—28.55
„	76	—	80	28.50—28.80
„	77	27.70—28.15	81	—
„	78	27.95—28.20	82	—
Hársányi	75	—	79	28.30—28.65
„	76	—	80	28.50—28.80
„	77	27.85—28.10	81	—
„	78	28.00—28.40	82	—
Bácskai	75	—	79	28.30—28.70
„	76	27.50—28.00	80	—
„	77	27.85—28.20	81	—
„	78	28.00—28.40	82	—
Rozs I. rendű új	—	—	—	19.30—19.60
„ középminőségű új	—	—	—	19.10—19.30
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	14.20—14.30
„ II. rendű	—	—	—	13.90—14.10
Zab I. rendű	—	—	—	15.70—16.00
„ II. rendű	—	—	—	15.00—15.40
Tengeri beltölési új	—	—	—	14.60—14.70

Értéktőzsde.

Déli tőzsde.	Utótőzsde zárlata.
Magyar hitelrészv.	782.—
Osztrák hitel	670.50
Magyar koronajár.	—
Lezámitelőbank	516.—
Jelzálogbank	457.—
Rimamurányi vmű	663.—
Allamvasut	745.75
Városi vasut	315.50
Közuti vasut	602.25
Magyar hitelrészv.	781.—
Osztrák hitelrészv.	669.50
Koronajáradék	92.55
Lezámitelőbank	515.—
Jelzálogbank	477.—
Rimamurányi vmű	663.25
Allamvasut	744.—
Városi villamos	316.—
Közuti vasut	—

Feladat szerkesztő: COMFAL JANDS.

11-27-12-71

SARG-40 60

KALODONT

LECJOBB

Filler

FOG-CRÈME

GYÁROSOKNAK, KERESKEDŐKNEK ÉS IPAROSOKNAK SAJÁT ÉRDEKÜK,

hogy gyártmányaikat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék. — A hirdetések 1900. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK A „TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.

7886/1909. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye nagybecskereki járásához tartozó Klekk székhelyvel, Klekk, Lázárföld, Jankahid és Magyarszentmihály községekből álló megüresedett **körorvosi állásra** pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása:

1. Kézpénzben 1800 kor., Klekk községben 4 szobából álló szabad lakás, 800 ööl házikerttel.

2. Az 1908: XXXVIII. t. c. alapján megállapítandó látogatási díjak.

3. Husvizsgálat és halottkemi díj Klekken.

Köteles hetenként egyszer Lázárföldre, Jankalidra és Magyarszentmihályra menni, mely alkalomkor az illető község ingyenes előfogatot állít.

A megválasztott körorvos kézigyógy-szertár tartására jogosult.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt kérvényeiket 1910. évi **január hó 20-ig** alólirothoz nyújtsák be.

A választás határnapját később fogom meghatározni.

Nagybecskerek, 1909. évi december 1.

Lowieser Imre.

főszolgabíró.

1098-3.1

2905/1909. sz.

Perlasz község előljáróságától.

Verseny tárgyalási hirdetés.

Perlasz község előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy a községi rendőrség és községi szolgák alább érintett ruházataira nézve a verseny tárgyalás folyó évi **december 29-én d. e. 9 órakor** Perlasz község házában meg fog tartatni; és pedig:

Községi rendőrség részére:

1. 10 drb jó minőségű, szürke posztózubony
2. 10 „ lengyel-nadrág.
3. 11 „ ernyős sapka.
4. 11 „ lószőr forgó,
5. 11 „ nyakkravaló,
6. 11 „ jelsíp, zsinórral,
7. 8 „ gyalogsági gyapju kardbojt,
8. 2 „ lovassági gyapju kardbojt,
9. 1 „ lovassági ezüst kardbojt.

Községi szolgák részére

1. 5 drb kék szövet-bluz,
2. 5 „ kék magyar-nadrág, sárga zsinórral,
3. 5 „ kék mellény,
4. 5 „ kék sapka, ernyővel.

Felhívom mindazokat, kik ezen ruhakészlet szállítására vállalkozni akarnak, hogy az árlejtés napján alólirott előljáróságnál megjelenjenek, vagy írásbeli ajánlataikat addig a posztómintákkal adják be. További feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Perlasz, 1909. évi december hó 14.

Vuchetich Árpád,

jegyző.

1096-1.1

Zsebelyán,

bíró.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1909 október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsovárról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5:50 óra
Szegedről: (mótorocsai) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsovárról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 02 perc.
Szécsányból: este 6 óra 31 perckor.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovárra: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótorocsai) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 26 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

Szép és olcsó

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK

kaphatók

Almásy és Szepessy

könyv-, zenemű- és papírkereskedésben

Nagybecskerek, Hunyadi-u.

1097-x 1

932/1909. sz.

Csene község előljáróságától.

Hirdetés.

Csene község képviselőtestülete egy **ártézi kut furását** határozta el.

Felhívom mindazokat, kik vállalkozni óhajtó kut-furó mesterek, hogy 1910. évi **január 8 án d. e. 10 órakor** a csenei község házában tartandó nyilvános árlejtésen jelenjenek meg. Az árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt betekintheők.

Csene, 1909. évi december hó 15

Kelemen Márton,

jegyző.

1099-3.1

Tyirin Oresztia,

bíró.

SZÁLLODA ÁTVÉTEL**NAGYBECSKEREKEN.**

Nagybecskerek város és Torontálmegye nagyérdemű közönségét tisztelettel értesitem, hogy a megveszte jó hírnévnek örvendő

MAGYAR KIRÁLY SZÁLLODÁT ÁTVETTEM.

A szállodát saját felügyeletem alatt vezetem. Kötő italok, izletes ételek pontos kiszolgálásáról gondoskodom.

A pilseni polgári söröződe ösforrásából állandóan friss csapolás.

Tiszta szállószobák.**Kocsiszin.**

Kávéházamban minden este kötő cigányzene.

Beesés partfogásukért tisztelettel esedezik

SÓLYOM GYÖRGY SZÁLLODÁS.

1014-10.10

CSEMEGEALMA

kiválóan finom téli fajokból válogatva, és pedig: **Parmen Jonathan, Belför, Töröbálint, Rozmaring és Batul** vegyesen.

5 kilós postakosárral 3.50 K
50 „ ládával . . . 25—K
100 „ ládával . . . 45—K

Minden egyes alma selyempapírba van göngyölve; gondos, lelkiismeretes és szavatolt fagymentes csomagolással szállítja utánvétellel, bérmentetlenül

SZELES PÁL, Nagymaroson (Hontmegye.)
1091-20.2

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc u. 7. sz. a levő házamat előnyös fizetési feltételek mellett eladom. A ház áll 8 szobából, kényelmes mellékhelyiségekkel, villanyvilágítással s nagyon szépen parkirozott udvarral.

SOLYMOSSYÉ BRAJER MARIA.**Legalkalmasabb karácsonyi**

és ujévi ajándékok

Melkuhn Dezső
"drogéria az „arany csillaghoz“
Nagybecskerek.
Telefon 95. Telefon 95.

Eredeti chinai és orosz teák, valódi angol rum. Mindenféle likör- és rum-

1053-10.6

essenciák stb.

GYÜMÖLCSELADÁS.

Szállítok finom faju almát, u. m.:

500 db piros alma . . . 10 K - f
1000 „ „ . . . 18 „ - „
500 „ rózsá alma . . . 17 „ - „
500 „ gyöngyalma . . . 17 „ - „
500 „ Masánszky-alma . . . 18 „ - „
500 „ bór alma . . . 19 „ - „
500 „ Raut-alma . . . 20 „ - „
500 „ Raut-(arany)-alma . . . 22 „ - „
50 kgr. finom alma . . . 16 „ - „
100 „ „ . . . 31 „ - „
50 „ Raut-alma . . . 20 „ - „
100 „ „ . . . 39 „ - „
100 „ körte . . . 7 „ - „
100 „ császárkörte . . . 8 „ 50 „
100 „ vajkörte . . . 10 „ - „

Csomagolás ingyen. — Utánvétellel.

FRIEDMAN MIHÁLY, GYŐR.

1090-5.4

Új és régi bor

kapható literenként

72 fillérért 72**dr. Brájjer Lajos szőlőjéből**

Zápolya-utca 1. szám
alatt a házmesternél.

1027-x 13